

Grūtnieču profilakses programmas ietekme uz divgadīgu bērnu mutes dobuma veselību

Inga Rendeniece, Rūta Care, Anda Brinkmane, Kristīne Krasone

Rīgas Stradiņa universitāte, Terapeitiskās stomatoloģijas katedra, Latvija

Ievads. Zobu kariess, īpaši mazu bērnu zobu kariess, būtu jāārstē vairākos līmeņos – individuālajā, ģimenes, klīniskajā un sabiedrības. Mazu bērnu kariess ir īpaši bīstams, ja tas skar zīdaiņus, mazus bērnus un pirmsskolas vecuma bērnus. Ja kariess netiek ārstēts laikus, tas var strauji attīstīties, izraisot sāpes un iekaisumu.

Darba mērķis. Novērtēto divgadīgo bērnu mutes dobuma veselību, kuru mātes bija iesaistītas profilakses programmā grūtniecības laikā.

Materiāls un metodes. 85 grūtnieces, kuras apmeklēja privāto zobārstniecību Rīgā, piekrita piedalīties pētījumā. Pētījums ilga, līdz bērni sasniedza divu gadu vecumu. Rezultātā pētījuma grupā palika 72 māšu un bērnu pāri, kuri izpildīja speciālo profilakses programmu. Kontroles grupā piedalījās 95 māšu un divgadīgu bērnu pāri, kuri nebija iesaistīti nevienā profilakses programmā. Pētījuma dalībniekiem novērtēja mutes dobuma stāvokli un veica siekalu analīzes. Mātēm bija jāizpilda anketa par bērna ēšanas paradumiem un zobu tīrīšanas ieradumiem.

Dati tika ievadīti, izmantojot *Microsoft Excel* programmu. Datu apstrādei tika izmantotas parametriskās un neparametriskās apstrādes metodes. Par statistiskās ticamības robežvērtību izraudzījās $p < 0,05$.

Rezultāti. 81,9% ($n = 59$) bērnu pētījuma grupā nebija kariesa, kontroles grupā – tikai 47,36% ($n = 45$) bērnu. Novērtējot mikroorganismu daudzumu, konstatēja paaugstinātu SM atradi 9,7% ($n = 7$; $p < 0,001$) bērnu pētījuma grupā un 33,7% ($n = 32$; $p < 0,001$) kontroles grupā. Turklāt paaugstināta SM atrade bija 25% ($n = 18$; $p < 0,001$) māšu pētījuma grupā un 42,1% ($n = 40$; $p < 0,001$) māšu kontroles grupā.

Secinājumi. Profilakses programma, kas ir sāka grūtniecības laikā un kas ir vērsta uz bērna mutes dobuma veselību, palīdz samazināt kariesa attīstību bērniem.